

[Wstęp

DOI: <http://dx.doi.org/10.18778/0860-7435.28.00>

Numer pierwszy naszego czasopisma, który w tym roku oddajemy do rąk Czytelnika, poświęcamy kulturze literackiej i czytelniczej młodego pokolenia. Problematyka ta, pomimo iż wielokrotnie, w rozmaitych aspektach analizowana, nadal wzbudza uzasadnione zainteresowanie, a nierzadko, jak się to zdarza w nauce, wyniki badań stają się inspiracją do kolejnych rozważań i eksploracji.

Rynek książki adresowanej do nastoletniego odbiorcy zmienia się w zależności od wielu czynników, które wraz z trendami, charakterystycznymi dla lat 2010–2017, omówiła Sylwia Bielawska. Początek tytułu (*Wampiry, demony, upadłe anioły...*) zapowiada interesujące konkluzje, szczególnie, że Autorka przedstawiła wybrany temat, biorąc pod uwagę takie zmienne, jak na przykład wartość rynku czy przychody ze sprzedaży książek.

Bez wątpienia, również ciekawym zjawiskiem, występującym na rynku książki, jest zagadnienie, podjęte przez następnego Autora. Marek Nahotko, opierając się na teoriach związanych z tworzeniem i dyfuzją innowacji oraz wykorzystując model TAM, (*Technology Acceptance Model*), podjął próbę określenia stopnia akceptacji książki elektronicznej (tu rozumianej „jako produkt innowacyjnej technologii publikowania elektronicznego”) wśród młodych odbiorców. Autor przeprowadził badania dotyczące percepcji książek elektronicznych w grupie studentów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, a uzyskane wyniki pozwoliły na sformułowanie cennych spostrzeżeń i wniosków.

Pozostając w e-świecie, Agnieszka Przybyszewska wskazuje, w jaki sposób bibliotekarz, nauczyciel, rodzic, może „bez lęku” korzystać z e-literatury, co więcej, jak może stać się dobrym przewodnikiem dla młodego czytelnika

po powieściach hipertekstowych. Autorka słusznie podkreśla przy tej okazji znaczenie kompetencji medialnych we współczesnym świecie. Aby osiągnąć postawione cele, A. Przybyszewska poddała szczegółowej analizie cykl *Inanimate Alice* – ciekawy pomysł e-literackich opowieści, o (co Autorka wyraźnie podkreśla) wymiarze edukacyjnym, przeznaczonych dla młodych czytelników.

Umiejętności korzystania z e-tekstów powinny jednak być poprzedzone odpowiednio wcześniej rozpoczętym procesem edukacji czytelniczej. Jeden z pierwszych jej etapów stał się przedmiotem zainteresowania Beaty Szczepańskiej i Mirosławy Walczak. Autorki przeprowadziły badania w wybranych łódzkich przedszkolach, podejmując tym samym próbę najpierw prezentacji, a następnie oceny rozwoju zainteresowań czytelniczych i przygotowania czytelniczego najmłodszych odbiorców (być może, przyszłych użytkowników e-literatury). Badaniu poddano między innymi przestrzeń czytelniczą łódzkich przedszkoli (na przykład aranżację wnętrza, wielkość i charakter księgozbiorów) oraz stosowane praktyki edukacyjne.

Edukacja czytelnicza powinna obejmować również zagadnienia rzadko podejmowane, choć obecne w literaturze dziecięcej i młodzieżowej. Takim tematem jest, jak przyznaje sam Autor kolejnego artykułu, kontrowersyjny dla wielu wątek homoseksualizmu. Jest on często traktowany jako temat-tabu, zaś rodzice, nauczyciele i wychowawcy, jak pisze Mirosław Jindra „nie tylko boją się poruszać ten temat z dziećmi, ale również nie wiedzą, jak”. Pomocą może służyć literatura, w której trudne problemy są „oswajane” i która „oferuje dzieciom i młodzieży lepsze i łatwiejsze poznanie świata, z jego wszystkimi różnicami”. Autor przybliży historię homoseksualizmu w literaturze dedykowanej najmłodszym czytelnikom, analizując szczególnie trudne aspekty, takie jak choćby homoseksualne rodzicielstwo.

Miejscem, w którym współczesny nastolatek może odnaleźć odpowiedzi na nurtujące go pytania, jest również prasa młodzieżowa, zwłaszcza czasopiśma ambitne, do których na polskim rynku prasowym zalicza się „Cogito” oraz „Victor”. Te dwa tytuły stały się przedmiotem analizy Joanny Mikosz. Autorka poddała badaniu wybrane numery obydwu periodyków w kontekście występujących na ich łamach gatunków dziennikarskich. Teksty publicystyczne, jak pisze J. Mikosz, tłumaczą nie tylko związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy zdarzeniami, ale nierzadko ukazują ich prawdziwy obraz i kształtują zainteresowania intelektualne nastoletniego odbiorcy.

Warto również zapoznać się z opinią Małgorzaty Bańkowskiej na temat książki Pawła Marca (*Oceny eksperckie w badaniu użyteczności bibliotecznych serwisów internetowych*) oraz dwoma sprawozdaniami, zamykającymi niniejszy numer. Pierwsze to relacja Bogumily Celer z konferencji, wpisującej się w obchody uświetniające 100-lecie przyznania w Polsce praw wyborczych kobietom,

a zorganizowanej przez Książnicę Pedagogiczną im. A. Parczewskiego w Kaliszu: „(Nie)zwykle kobiety. Zaskakujące. Odważne. Wybitne. Intrygujące”. Drugie, przesłane nam przez Grażynę Piechotę, dotyczy VI Lubelskiego Forum Bibliologów, Informatologów i Bibliotekarzy, które w tym roku odbyło się pod hasłem *Infrastruktura bibliotek. Ewolucja przestrzeni bibliotecznej i jej wpływ na jakość usług i wizerunek placówki*.

Na koniec przypominamy, że „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Librorum” indeksowane są w następujących bazach: CEJSH, CEEOL, BazHum, Polska Bibliografia Bibliologiczna i Arianta, a także w zasobach Worldcat, Google Scholar, ViFaOst i LitDok. Numery naszego periodyku dostępne są również w Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego.

Zapraszamy do publikowania w naszym czasopiśmie.

Magdalena Przybysz-Stawska